

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A MUNICIPIULUI SIGHETU MARMAȚIEI

I.1. EVALUAREA RESURSELOR

I.1.1. Evaluarea resurselor naturale

Așezare geografică

Situat la hotarul de nord al României și a județului Maramureș, la confluența râurilor Tisa, Iza și Ronișoara, municipiul Sighetu Marmăției se întinde la poalele dealului Solovan pe un șes cu o altitudine de 274 m, pe o suprafață de 13.536 ha. Este învecinat la nord cu Ucraina (despărțit de râul Tisa) , având la nord-vest comuna Bocicoiul Mare (sat Tisa), la est comuna Vadu Izei, iar la vest comuna Sarasău și munții Igniș.

Municipiul Sighetu Marmăției se află la o distanță de 600 km de București, 65 km de Baia Mare, 110 km de Satu Mare, 220 km de Cluj Napoca și 240 km de Oradea. Prin calea ferată are legătură directă cu București, Brașov, Timișoara și alte orașe importante din țară.

Clima orașului este temperată, specifică depresiunii Maramureșului, fără fenomene atmosferice deosebite și fără vânturi predominante. Temperatura medie anuală este de circa 8 grade Celsius. Cantitatea precipitațiilor variază între 600-800 mm și este repartizată neregulat.

Terenul din perimetrul municipiului Sighetu Marmăției este situat pe depozite cuaternare reprezentate prin depozite de vârstă pleistocenă (grohotișuri) și holocena (depozite de terase și aluviuni) formate din nisipuri, pietrișuri, marne și gresii.

Repere istorice

Deși este atestat documentar din anul 1326, acum 679 ani, prin dovezile arheologice descoperite pe terasa Tisei, începuturile localității datează din paleolitic și neolitic, în partea de N-E a dealului Solovan se află una dintre cele mai fortificate așezări din epoca bronzului. Din 1352 i se acordă privilegiul care are caracter orășenesc, în 1392 este donat pentru scurtă vreme, familiei voievodale a Drăgoșeștilor, după care redobândește privilegiul de oraș liber.

De-a lungul secolelor, oamenii Maramureșului, au gravitat spre Sighet de pe toate văile depresiunii, orașul dezvoltându-se în timp ca o adevărată capitală, cu instituții de prestigiu așezate în clădiri vechi și trainice, care dau o notă specifică orașului. Sighetu Marmăției a avut de-a lungul timpurilor importante funcții administrative: oraș de reședință voivodală, comitat al Maramureșului, reședința județului Maramureș, iar din 1950 reședință de raion până în 1968, când este numit municipiu.

Puncte tari	Puncte slabe
Aspectul de „burg medieval” al Centrului istoric al municipiului	Insuficienta punere în valoare a Centrului Istoric
Mediu natural favorabil odihnei și recreării	Relativa izolare a municipiului față de restul țării și a județului.
Poluare redusă	Nivelul scăzut de dezvoltare al relațiilor transfrontaliere
Atractivitatea zonei urbane și periurbane	Legături deficitare (indirecte) cu localitățile componente din teritoriul administrativ. (Șugău, Iapa) Zone intravilane greu accesibile (Miclăz, Valea Cufundoasă, Mocear)

I.2. MEDIUL CONSTRUIT

I.2.1. Infrastructura

Alimentarea cu apă potabilă: Sistemul de alimentare cu apă potabilă din municipiul Sighetu Marmăției are o lungime de 51.6 km și asigură apă potabilă centralizat pentru 70 % din populația municipiului. Aceasta cantitate de apă este asigurată din surse subterane (50 de puțuri și 6 drenuri), captarea fiind plasată în albia inundabilă a râului Tisa, reprezintă un mare inconvenient, fapt ce creează probleme primăvara, când după topirea zăpezilor nivelul apelor crește, inundând stația de pompare. Populația care nu este legată la sursa de apă centralizată își asigură apă potabilă din fântâni individuale.

Starea tehnică a rețelei: din totalul de 51,8 km urmează a fi schimbate 11.3 km care se află într-o stare de uzură avansată și necesită reabilitare urgentă.

Canalizarea menajeră: Sistemul de canalizare menajeră are o lungime de 45 km și deservește 55 % din populația municipiului. În restul gospodăriilor, evacuarea apelor uzate se realizează în sistem propriu (fosă septica, bazin vidanjabil). Din totalul conductelor de canalizare menajeră 40 % prezintă probleme, necesitând înlocuirea totală. Apele uzate sunt preluate de către stația de epurare a orașului, cu o capacitate proiectată de 300 l/s. Capacitatea și tehnologia aplicată la stația de epurare sunt depășite, motiv pentru care este necesară modernizarea acesteia și extinderea ei. Lipsa rețelei de canalizare în unele zone ale orașului contribuie la poluarea solului și a apelor subterane. Comunicarea dintre canalizarea pluvială și menajeră contribuie la mărirea volumului de apă uzată care ajunge la stația de epurare.

Circulație: Rețeaua de drumuri a municipiului are 168 km, din care 50.2 km sunt drumuri asfaltate, 89.8 drumuri pietruite și 28 drumuri din pământ. Datorită creșterii semnificative a numărului de autoturisme din oraș situația locurilor de parcare a devenit deficitară mai ales în centrul orașului.

Legătura municipiului pe calea ferată este asigurată prin linia normală Sighet - Vișeu de Jos - Salva. Municipiul este tranzitat și de linia ferată cu ecartament lat pe ruta Rahiv - Valea Vișeuului - Sighet - Câmpulung la Tisa - Tesesva, traseu transfrontier insuficient utilizat.

Distanța din municipiul Sighetu Marmăției până la cele mai apropiate aeroporturi este de 75 km până la aeroportul din Baia Mare și de 125 km până la aeroportul din Satu Mare

Telefonie: Telefonie fixă - total abonamente telefonice : 9.500; posturi telefonice publice: 131. Din punct de vedere al telefoniei mobile, teritoriul municipiului este acoperit de antenele a 4 companii (CONNEX, ORANGE, ZAPP, COSMOROM): Operatori cablu: 1; Operatori internet: 2.

În municipiu emit antenele a două posturi de radio: Radio României Actualități și Radio Club FM

Energie electrică: Alimentarea cu energie electrică este asigurată din rețeaua națională, printr-o singură linie de alimentare. Pentru evitarea întreruperilor accidentale este necesară înființarea unei linii de rezervă.

Concluzii:

- Sistemul de alimentare cu apă potabilă este deficitar datorită pierderilor existente și a numărului insuficient de cetățeni care beneficiază de alimentarea cu apă în sistem centralizat. Calitatea apei este apreciată peste media pe țară.

- Canalizarea menajeră acoperă o suprafață și mai redusă decât sistemul de alimentare cu apă potabilă. În zonele lipsite de canalizare menajeră sunt construite soluții locale de evacuare a apelor uzate.
- Suprasolicitarea căilor majore de circulate (DN 18 și 19, zona centrală)
- Lipsa șoselei de centură care să degreveze circulația din zona centrală și de pe arterele principale.
- Peste 50% din traficul zonei centrale este trafic de tranzit.
- Circulație dificilă pe porțiuni de străzi datorită capacității de trafic depășită. (Centru Istoric, str. Gh. Șincai, str. Pinteza Viteazu, str. g-ral Mociulski, Teplăi, Avram Iancu)
- Legături dificile între cartiere și între trupuri intravilane (Câmpu Negru - Valea Cufundoasă - Miclăz - Șugău)
- Deficit acut de locuri de parcare în majoritatea zonelor.
- Fluența traficului afectat de parcări pe carosabil și pe trotuare.
- Transport în comun puțin dezvoltat și axat primordial pe cele trei penetrații (DN 18 și DN 19)
- Lipsa căilor rutiere transfrontaliere în zona municipiului.
- Legături feroviare deficitare cu restul țării.
- Numărul străzilor la care nu s-au mai făcut lucrări de asfaltate este ridicat, motiv pentru care acestea necesită reparații curente.
- Sistemul de telefonie funcționează bine. Centrala telefonică a fost modernizată recent și satisface necesitățile actuale ale orașului.
- Rețeaua de alimentare cu energie electrică nu prezintă probleme majore.

Puncte tari	Puncte slabe
Calitatea apei potabile este bună	Rețeaua de alimentare cu apă potabilă și de canalizare nu deservește întreaga populație a orașului
Există finanțare pentru modernizarea și extinderea rețelei de apă potabilă	Amplasarea în zona inundabilă a râului Tisa a frontului de captare a apei potabile din Crăciunești
Alimentarea cu energie electrică acoperă toată suprafața orașului, starea tehnică este corespunzătoare	În unele zone alimentarea cu apă se face fără sistem de preluare al apelor uzate
Calitatea și gradul de acoperire al sistemului de telefonie fixă și mobilă este bună	Randamentul scăzut al stației de epurare
	Sistem unic de preluare al apelor uzate și pluviale
	Rețeaua stradală este incompletă, insuficientă, trotuarele necesită lucrări de reparație
	Inexistența unei șosele de centură

I.2.2. Construcții, terenuri

În municipiul Sighetu Marmației există un număr de 6.782 clădiri de locuit, clădiri care adăpostesc 15.312 locuințe. Dintre acestea 14.430 sunt private, 858 (464 apartamente în blocuri, 394 apartamente în case) sunt de stat, 2 proprietate de grup și 22 a cultelor religioase.

Din totalul teritoriului administrativ de 13.534 ha, suprafața din intravilan este de 1694 hectare. Problemele pe care le are municipiul Sighetu Marmației din punct de vedere al construcțiilor și terenurilor sunt următoarele:

- Nefinalizarea Planului Urbanistic General;
- Lipsa acută a ofertelor de teren pentru noi construcții de locuit;
- Degradarea fizică și morală a zonelor cu locuințe colective. (Cartierele: Independenței, Cuza Vodă, Constructorilor, str. Ivasiuc);
- Procent mare al terenurilor agricole în intravilan. (din cele 1694 ha de teritoriu intravilan, doar 522 ha sunt ocupate cu clădiri și curți);
- Monumentele și ansamblurile de arhitectură necesită lucrări de restaurare și consolidare.
- Zona centrală suprasolicitată printr-o concentrare a funcțiilor de tot felul, (instituții și servicii publice, locuințe de toate tipurile, activități productive, amenajări gospodărești, trafic rutier intens);
- Absența amenajărilor de agrement din zona periurbană.

Puncte tari	Puncte slabe
94,33% din locuințe se află în proprietatea locuitorilor	Plan Urbanistic General nefinalizat
Număr mare de monumente și ansambluri de arhitectură	Localitățile componente au aspect semiurban
În conformitate cu Legea fondului funciar, majoritatea terenurilor agricole au fost retrocedate proprietarilor	Din cartierele de locuit lipsesc spațiile de joacă, iar cele existente prezintă o stare necorespunzătoare
În ultimii 4 ani s-au cheltuit 212,1 miliarde lei pentru construcția a 3 săli sport, drumuri, blocuri prin ANL	Primăria nu dispune de terenuri în spațiul intravilan
Existența unui Stadion Municipal	Lipsa fondurilor necesare pentru a acoperi cererea mare de construcții locuințe

1.2.3. Salubritate

În cartierele cu locuințe colective deșeurile menajere sunt colectate în containere de 1,1 mc, amplasate în locuri special amenajate. Aceste containere se afla în proprietatea SC Herodot SRL. Locuitorii caselor particulare colectează deșeurile în propriul recipient. Transportul deșeurilor la rampa de gunoi este asigurat de către firma de specialitate. Programul transportului din cartiere cu locuințe colective se face la intervale de 2 zile iar de la gospodăriile particulare o dată pe săptămână.

Deșeurile rezultate din activitățile comerciale și de birou, din coșurile de gunoi orașenești, sunt transportate de asemenea, de către firma SC Herodot SRL la rampa orașenească, pe baza de contract. Deșeurile menajere și cele asimilate transportate la rampa orașenească, în anul 2004, au cumulat 28.800 tone.

Deșeurile rezultate din activitatea de construcții, demolări, pământ excavat, sunt transportate la rampa orașenească și sunt folosite ca strat de acoperire. La rampa orașenească nu se depozitează reziduuri toxice.

Concluzii:

- Salubritatea municipiului Sighetu Marmației este organizată, funcționează și este efectuată de către firmă specializată.
- Deșeurile menajere sunt transportate la rampa de gunoi.
- Salubritatea căilor de acces, a parcurilor și a piețelor se realizează prin grija Primăriei.

Puncte tari	Puncte slabe
Salubritatea municipiului este organizată, competențele sunt repartizate	Groapa de gunoi nu este amenajată conform normelor de mediu actuale
Este elaborat Studiul de fezabilitate pentru modernizarea rampei de deșeuri menajere	Municipiul nu deține puț sec în stare de funcționare și depozit pentru deșeuri periculoase
Exista firma de specialitate care se ocupa de salubritatea orașului	Nu este organizată colectarea selectivă a deșeurilor
Exista capacități de brichetare a rumegușului	Depozite necontrolate de rumeguș

I.3. EVALUAREA RESURSELOR ECONOMICE

I.3.1. Situația economică

Evoluția situației economice a municipiului este legată de regresul activităților industriale în cadrul platformelor existente (CPL, Maramureșeana, Unitatea, ASSIG) concomitent cu apariția de noi unități productive, dispersate pe teritoriul orașului. Aceste capacități noi, au apărut în zonele periferice, fără infrastructura necesară asigurată, singurul criteriu de amplasare fiind exclusiv cel al proprietății și al prețului terenului. (Dobăieș, Valea Cufundoasă, str. Tompa).

Datorită lipsei Planului Urbanistic General, s-a ajuns în situația în care activitățile industriale, de depozitare și de transport, s-au infiltrat în zonele rezidențiale și în centrul municipiului (SC Arcer SRL, SC Arta in Lemn SRL, SC Romnord SRL, SC Iapa SRL, etc.)

În vederea bunei funcționări a economiei de piață din municipiu, este importantă susținerea agenților economici privați și a inițiativelor acestora, și de aceea trebuie căutate soluții care să rezolve problema amplasamentelor, cu lucrări de infrastructură asigurate, necesare pentru noi investiții.

Numărul total al agenților economici este de 1.442. Dintre acestea 798 funcționează în baza legii 31/90 - Societăți cu Răspundere Limitată, Societăți Comerciale pe Acțiuni, Societăți în Nume Colectiv, Societăți în comandită simplă (445 cu profit, 212 cu pierderi, respectiv 141 fără activitate), iar 644 funcționează în baza Legii 300/2004 - Asociații Familiale și Independenți (din care 242 de autorizații sunt depuse la păstrare).

I.3.2. Principalele ramuri economice

Agricultura

Agricultura devine tot mai puțin semnificativă în viața economică a municipiului, dezvoltarea producției agricole înregistrând în ultimii ani tendințe negative datorate restrângerii activității fermelor zootehnice (SCPCB, Câmpu Negru) de pe teritoriul orașului în urma reprofilărilor funcționale.

Fondul funciar este împărțit astfel:

teritoriu administrativ: 13.536 ha din care:

- suprafața agricolă este de 7.782 ha

Modul de utilizare al suprafețelor agricole:

Arabil	Pășuni	Fânețe	Livezi	Total
1.430	2.013	3.917	422	7.782 ha

- suprafața neagră este de 5.754 ha (1.694 ha în intravilan)
Modul de utilizare a suprafețelor neagricole

Păduri	Ape și bălți	Drumuri	Curți, clădiri	Terenuri neproductive	Total
4.704	97	253	522	178	5.754

Efectivul de animale din gospodăriile populației:

Categoria de animale	Efective
Bovine	1.626
Porcine	3.049
Ovine	2.879
Caprine	140
Cabaline	320
Iepuri de casa	1.000
Nutrii	100
Păsări	28.000
Albine	800

Producția de carne rezultată din sacrificarea animalelor în gospodăriile populației :

Categoria de animale	Numărul animalelor sacrificate	Tone carne
Bovine	430	163
Porcine	1.020	102
Ovine	1.850	19
Caprine	160	2

Deși agricultura nu reprezintă un domeniu semnificativ, potențialul ruralului din împrejurimi, respectiv suprafața agricolă relativ întinsă, constituie baza corespunzătoare pentru formarea unei ramuri de industrie alimentară. Creșterea animalelor și cultivarea fructelor este tradițională în zona Maramureșului de Nord, reprezentând o activitate importantă în cadrul gospodăriilor populației. La nivelul municipiului funcționează numeroși mici întreprinzători în domeniul prelucrării laptelui, panificație și carmangerii, ponderea lor în economia municipiului fiind însă mică, prin aportul ei la dezvoltarea orașului.

Numărul efectivelor de animale a scăzut în cazul fiecărei specii, cel mai mare număr de animale aflându-se în gospodăriile populației. Efectivele de animale servesc, în principal, la autosusținerea familiei, iar societățile cu profil de producție de materie primă pentru industria alimentară lipsesc.

Industria alimentară are un caracter local (industrializarea laptelui și panificație) produsele fiind consumate în mare parte în municipiu.

Puncte tari	Puncte slabe
Suprafață întinsă a terenurilor agricole	Condițiile pedo-climatice sunt necorespunzătoare pentru cultura cerealelor

Situație avansată de punere în posesie a proprietarilor de terenuri agricole și de suprafețe împădurite	Lipsa inițiativelor în domeniul agriculturii, a aptitudinii de asociere în domeniul producției și al valorificării produselor agricole
Prelucrarea diversificată a lemnului, într-un spectru larg (cherestea, mobilă, piese de construcții, diferite obiecte)	Lipsa culturilor tipic suburbane (legume, flori)
Forța de muncă și caracterul uman (atașament față de agricultură, optimism, diversitate culturală)	Lipsa producției de plante furajere
Caracterul multifuncțional al municipiului, zonă de atracție întinsă (ruralul are nevoie de un centru)	Nivelul necorespunzător al relației oraș-rural, respectiv între producători și unitățile de prelucrare din municipiu

Industria

Agenții economici din municipiul Sighetu Marmației își desfășoară activitatea în principal în industria prelucrătoare a lemnului, fabricarea mobilei, industria textilă și a confecțiilor, și industria constructoare de mașini.

Agenții economici cu profil de prelucrarea lemnului și fabricarea mobilei dețin o pondere de 35,1 % din cifra de afaceri a municipiului și sunt specializați pe exportul produselor din lemn (mobiliier, stratificate, palete din lemn, semifabricate).

Industria textilă și de confecții este o altă ramură semnificativă, cu cele 16,3 % din totalul cifrei de afaceri a municipiului. Acest segment de industrie a cunoscut o dezvoltare rapidă, dar, prezintă riscul unui declin accentuat, deoarece este o ramură puternic dependentă de exportul în lohn și de cheltuielile salariale (riscul constă în apariția unor noi piețe ale forței de muncă, mult mai ieftine).

Ponderea celorlalte activități industriale, care își desfășoară activitatea pe raza municipiului, respectiv industria alimentară și industria constructoare de mașini este mai redusă și anume: 5,8 % industria alimentară și 4,5 % industria constructoare de mașini.

Comerțul

După 1990, dinamica activităților de comerț a cunoscut o tendință ascendentă prin mutările de pe piața forței de muncă, din sfera activităților de producție, în sfera comerțului (preponderent) și al prestărilor de servicii. Ritmul accelerat de privatizare în domeniul comercial, a făcut ca ponderea sectorului privat în desfacerea bunurilor să crească până la 20,5 % din totalul cifrei de afaceri a municipiului.

Servicii

Agenții economici care se ocupă cu prestarea anumitor servicii sunt destul de numeroși în municipiu (transport, internet, cablu, frizerii, pantofării, marochinării, etc), majoritatea fiind microîntreprinderi, însă aportul lor la cifra de afaceri a municipiului este încă destul de mic.

Turismul

Punerea în valoare a patrimoniului arhitectural al municipiului este o alternativă de viitor pentru dezvoltarea turismului. În acest moment, clădirile din patrimoniul arhitectural au atins un nivel de degradare avansat (Palatul Cultural, clădirea Ioan Mihaly de Apșa, clădirea Poștei Vechi, clădirea vechii Prefecturi, etc.), impunându-se un plan de acțiune detaliat, cu termene și responsabilități precise, în care să fie angrenați și parteneri privați, cu ajutorul cărora se poate realiza renovarea construcțiilor din zona centrală a

municipiului, aceste spații urmând, în schimb, a fi concesionate pentru activități comerciale și de servicii.

Aceste obiective arhitecturale, pot crea un pol de atracție atât pentru turiștii români și străini, cât și pentru oamenii de afaceri.

Numarul de locuri de cazare in municipiu

Nr.	Denumirea	Locuri cazare	Locuri la masă
1	Complex „Coroana”	86	250
2	Motel restaurant „Nova”	52	120
3	Motel restaurant „Siesta”	31	65
4	Motel restaurant „Buți”	26	80
5	Motel restaurant “Perla Sigheteană”	16	150
6	Motel „Vila Royal”	15	40
7	Motel restaurant „Casa Iurca”	10	60
8	Pensiunea „Flamingo”	8	80
TOTAL		244	845

Vizite la atracții / situri/ resurse turistice

Municipiul Sighetu Marmăției, dezvoltat inițial ca târg și capitală a Țării Maramureșului, reprezintă și astăzi cel mai important punct de plecare spre atracțiile regiunii.

Confluența hidrografică de la Sighet este în același timp și o importantă intersecție de drumuri, unde se poate porni pe Tisa în aval spre Săpânța, în amonte spre Rona de Jos și Coștiui și mai departe spre valea râului Vișeu; pe râul Iza în amonte spre numeroase sate tradiționale de pe cursul acestuia, alături de obiective ca: Mănăstirea Bârsana, Biserica veche leud, centrul de ceramică Săcel, etc. De la Vadul Izei se desprinde spre sud un drum pe Valea Marei, de asemenea încărcat cu specific maramureșean, pentru ca de la confluența Marei cu Cosăul să existe deja trei trasee de abordare a atracțiilor turistice ale Țării Maramureșului.

Se poate spune că în Țara Maramureșului „toate drumurile duc la Sighetu Marmăției”.

În același timp orașul reprezintă un punct de plecare la drumeții:

- din parcul Grădina Morii pe Dealul Solovan (Cetate și punct de belvedere) iar mai departe spre Agriș și vârful Țiganu (Munții Igniș), Valea Șugăului și Vadul Izei (agroturism).

- de la Muzeul Satului de pe Dealul Dobăieș spre Rona de Jos și Coștiui (recomandat și cicloturismului) sau peste Dealul Bagna, urmând un traseu de creastă deluroasă până la Coștiui;

- din Cartierul Iapa pot fi abordați Munții Ignișului cu numeroase cascade și puncte de belvedere.

Numele atracției/sitului/resursei turistice	Scurt istoric	Observații
"Muzeul Victimelor Comunismului și al Rezistenței"	Înființat pe fosta locație a „Închisorii miniștrilor din Sighetu Marmăției” transformată după 1989 în muzeu, este loc de reculegere și omagiu în amintirea numeroasele personalități politice, istorice și bisericesti, epurate datorită ostilității față de regimul instaurat în martie 1945	Unic în Europa de sud-est
<p>Muzeul Maramureșului cu secțiile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muzeul Satului Maramureșean; • Muzeul Etnografic al Maramureșului; • Muzeul de Istorie și Etnografie; • Muzeul de Științele Naturii; 	<p>Este situat pe Dealul Dobăieș, la ieșirea din municipiu spre Vadu Izei. Aici sunt restaurate și conservate printre cele mai valoroase monumente de arhitectură populară din România (majoritatea acestora fiind datate cert cu inscripții gravate sau săpate în lemn pe parcursul secolelor al XVI-lea, XVII-lea, XVIII-lea și XIX-lea). Muzeul este cuprins în rețelele ICOM și UNESCO, iar ca o recunoaștere valorică pe plan internațional, aici s-a ținut în septembrie 1993 a XVI-a Conferință a Asociației Europene a Muzeelor în Aer Liber, iar în iunie 2000 sub egida Diviziei de Patrimoniu din cadrul Consiliului Europei, în Muzeul Satului Maramureșean s-a desfășurat conferința europeană "Drumul lemnului în Europa".</p> <p>Este situat în strada Bogdan Vodă, nr. 1. Este amplasat într-o clădire monumentală (sec. al XIX-lea), ea însăși monument istoric și de arhitectură. Are o expoziție permanentă de etnografie și artă populară, având și spații pentru expoziții tematice, temporare, cu o suprafață totală de expunere de 1300 mp. Este deschis pentru public tot anul și integrat în circuitul ICOM – UNESCO;</p> <p>Este situat în complexul de clădiri situate în Piața Libertății, nr. 15, clădire datată din 1730 și trecută în lista monumentelor. Muzeul deține colecții de mare valoare recunoscute pe plan național (colecții din epoca bronzului, documente ș.a.). funcționează cu expoziție tematică într-un spațiu de 250 mp. Secția dispune de un bogat sector documentar, depozite științific organizate, cabinet / laborator.</p> <p>Este situat în complexul de clădiri din Piața Libertății, nr. 15. În cadrul secției se păstrează cea mai valoroasă și bogată colecție de floră a Maramureșului "Herbarul Ing. Arthur Coman", precum și apreciate colecții de faună, micromicete, dar și mineralogie etc. Într-un spațiu de circa 250 mp este organizată o expoziție tematică permanentă cuprinzând exponate rarități din colecții. Un valoros sector documentar științific (mii de clișee și diapozitive, note de teren</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • Casa Muzeu „Dr. Ioan Mihalyi de Apșa” și galeriile de artă; • Muzeul Culturii Evreiești din Maramureș – Casa memorială Elie Wiesel; • Casa muzeu „Stan Ioan Pătraș”, Săpânța • Casa muzeu „Vasile Kazar”, Vadu Izei; • Casa muzeu Lazăr, Giulești; • Casa „muzeu școlar”, Bârsana; • Casa muzeu „Dunca Pâțu”, leud 	<p>etc.), precum și laboratorul de preparare și cercetare completează inventarul secției.</p> <p>Edificiul cuprinde la parter galeriile de artă ale muzeului (cu colecții ale artiștilor Traian Bîlțiu-Dăncuș, Gheorghe Chivu, Vasile Kazar, și lucrări din Școala băimăreană, muncheneză, austriacă, etc.). La etaj este organizată o expoziție de istoria culturii, iar în patru încăperi sunt prezentate măturii de epocă într-o formă neschimbată din viața și activitatea Academicianului Ioan Mihalyi de Apșa. Încăperea din dreapta scârilor, la etaj, găzduiește Biblioteca de specialitate a muzeului precum și colecții de memorialistică (Fondul Arthur Coman, Artemie Anderco etc.). Încăperile corespunzătoare de la parter adăpostesc depozitele de ceramică și parțial de artă. Clădirea este monument istoric, aici s-a arborat pentru prima dată Tricolorul românesc la 26 mai 1918.</p> <p>Spațiu de reculegere a supraviețuitorilor holocaustului și a urmașilor acestora înființat în casa în care va trăi Elie Wiesel, laureat al Premiului Nobel pentru Pace</p> <p>Picturi ce reprezintă personalitățile care l-au vizitat (unele contestate acum)</p> <p>Casă de lemn din sec. XVIII care în loc de fundație este așezată pe o talpă înaltă din lemn de stejar. Adăpostește o bogată colecție etnografică</p> <p>Casă de lemn cu acoperiș înalt ca de biserică, dar fără turn, a fost ridicată în anul 1826. Este prezentată o mico-expoziție cu mobilier de epocă și panouri cu fotografii care prezintă mari personalități politice ale României Mari</p> <p>A adăpostit școală confesională din sec. XVIII, actualmente transformată în muzeu</p> <p>Casa a fost donată Muzeului de familia Dunca, una dintre cele mai vechi familii din zonă, atestată documentar din anul 1349. Casa adăpostește un muzeu etnografic iar o încăpere prezintă istoria locală și pune în evidență lupta localnicilor împotriva ocupației sovietice.</p>	
Casa Memorială Alexandru Ivasiuc	Casa în care s-a născut prozatorul sighetean. Este marcată cu plăcuță memorială	
Casa pictor Gheorghe Chivu	Casa în care a trăit artistul plastic. Este marcată cu plăcuță memorială	
Marea Sinagogă	construită în sec XIX.	
Monumentul Holocaustului	Monument ridicat în memoria celor 38.000 de evrei din Maramureș deportați în lagărele naziste în mai 1944	

Cimitirul din Cearda (Cimitirul Săracilor)	După anul 1950 își au locul de veci multe din personalitățile politice, științifice, culturale sau bisericești din perioada interbelică, închise în închisoarea din Sighetu Marmației O troiță ridicată după anul 1989 marchează acest loc de veac, cu morminte dar fără elemente de identificare	
Casa natală a pictorului Hollosy Simon	Casa în care s-a născut marele pictor Hollosy Simon	Mormântul pictorului , vegheat de un mic basorelief din bronz se află în cimitirul de pe str. Rodnei
Palatul Culturii	Construcție ridicată în 1931 de către „Asociația Culturală Maramureșeană”, societate culturală înființată în anul 1886. În prezent aici se află sediul Bibliotecii municipale, Casei de Cultură și Scolii populare de artă	
Biserica Reformată	Cea mai veche clădire de pe teritoriul orașului, care de-a lungul secolelor a suferit mai multe modificări chiar în structură și stil. Păstrează încă câteva elemente gotice de mare frumusețe. În fața bisericii reformate sunt două obeliscuri ridicate în anul 1887	a II-a jumătate a sec XV
Biserica Ortodoxă	Fostă greco-catolică cu iconostasul realizat în anul 1924 de Traian Biltiu Dăncuș	ridicată în 1892
Biserica Ortodoxă Ucraineană		ridicată în 1791
Clădirea Administrativă a Comitatului Maramureș	Pe intrarea de pe latura vestică a clădirii se păstrează vechea stemă a Maramureșului, ulterior a fost sediu al Prefecturii Maramureș, actual complex de alimentație publică (Curtea Veche)	1690-1691
Clădirea liceului „Regele Ferdinand”	Construită în 1802 a găzduit inițial Liceu Reformat. Din 1836 până în 1920 a funcționat Academia de Drept (Cu secții de Drept și Filozofie). Actualmente în clădire funcționează Liceul Ferdinand cu profil pedagogic	1802
Parcul Grădina Morii	Parc pe malul Izei în care se află câțiva arbori seculari, ștrand natural în apele Izei, complexul Marmația, punct de plecare spre Dealul Cetății-Solovan-Agriș	

Concluzii privind starea economica:

- Schimbarea structurală a economiei municipiului către o economie de piață s-a încheiat, agenții economici cu capital privat dominând viața economică a municipiului.
- Cele mai puternice bănci și organizații financiare pe plan național, au sucursale deschise în municipiu, asigurând un mediu favorabil pentru dezvoltarea agenților economici;
- Înfiltrarea activităților industriale, de depozitare și de transporturi în zonele de locuit;
- Lipsa de amplasamente disponibile cu lucrări de infrastructura necesare pentru noi investiții;
- În municipiul nu există un centru de incubare de afaceri;
- Prezența Camerei de Comerț și Industrie Maramureș, prin biroul deschis în incinta Primăriei, trebuie să-și intensifice activitatea prin organizarea unor cursuri de perfecționare, a expozițiilor specializate pe anumite domenii de activitate precum și prin intermedierea de posibilități de afaceri cu parteneri străini.
- Se constată o scădere a activităților din sectorul primar (agricultura), datorită restrângerii zootehniei pe raza municipiului și a declinului ramurii industriei prelucrătoare a produselor agricole din zona (lapte, carne, fructe).
- Activitățile din sectorul secundar (industrie, transporturi, construcții) au un grad scăzut de diversificare;
- Ponderea redusă a activităților economice din sectorul terțiar (servicii, turism);
- Profilarea exagerată a activității productive de tip industrial, pe ramurile industriale dominante: prelucrarea lemnului, confecții.
- Capacități productive existente neutilizate (spații de pe platforma veche a CPL, Maramureșeana, ASSIG, Consim)
- Predominanța sistemului lohn în domeniul confecțiilor.
- Prezența slabă a activităților legate de tehnologii de vârf.

Puncte tari	Puncte slabe
Privatizarea firmelor de stat și restructurarea economiei orașului	Accesul greoi al agenților economici la credite (dobânzi încă mari)
Inexistența întreprinderilor mari producătoare de pierderi	Numărul mic de întreprinderi mijlocii
Inițiativă privată activă	Infrastructura de acces în municipiu necorespunzătoare datorată lipsei fondurilor necesare pentru reabilitare
Dezvoltarea exportului	Lipsa managementului performant la IMM-uri
Punct de lucru al C.C. în municipiu	Fragilitatea sistemului lohn
Rețea extinsă de instituții financiar-bancare	Slabă reprezentare a activităților economice în domeniul agricol
	Absența unei rețele de servicii în sprijinul întreprinzătorilor (incubatoare de afaceri, centre de afaceri)
	Slaba dezvoltare a turismului

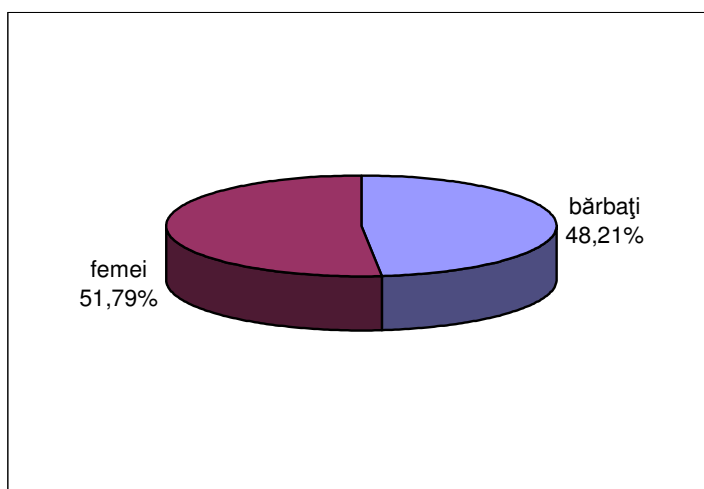
I.4. EVALUAREA RESURSELOR SOCIO-UMANE

I.4.1. Demografie și sănătate publică

Populația

Populația stabilă a municipiului Sighetu Marmației cunoaște o ușoară scădere. În urma recensământului din martie 2002 populația stabilă a municipiului era de 41.219 locuitori comparativ cu anul 1992 când în municipiul Sighetu Marmației trăiau 44.185 locuitori.

Repartiția populației după sexe

Gradul de ocupare al populației (în urma recensământului din 2002)

Populație total : 41.219
Activă : 16.281 din care :
- Ocupată : 14.307
- Neocupată : 1.974 (în căutarea unui loc de muncă)
Inactiva : 24.938 compusi din elevi/studenti, pensionari, casnici, intretinuti de stat, privati sau diverse asociatii.

După etnie populația municipiului Sighetu Marmației este împărțită astfel:

Români	Maghiari	Ucraineni	Rromi	Alții
32.808	6.521	1.244	458	188
79.54%	15.8 %	3.01 %	1,1%	0.55%

În privința apartenenței confesionale situația populației din municipiul Sighetu Marmației se prezintă după cum urmează:

Ortodoxa	Catolica	Protestanta	Altele
28.479	8215	1609	2916
69.04%	20 %	3.9 %	7.06%

Mișcarea naturală a populației

Numărul născuților vii, al deceselor și al sporului natural în Sighetu Marmăției pe anii 2000-2004.

Anul	Născuți	Decedați	Spor natural
2000	1300	572	728
2001	1174	593	581
2002	1064	596	468
2003	1136	561	575
2004	1038	576	462

Anul 2000 a fost cel mai bun din punct de vedere al sporului natural. Comparativ cu anul 2000 în anii 2003 și 2004 sporul natural a scăzut cu 21% respectiv 36,4 %.

Numărul salariaților după domeniul de activitate:

Domeniul de activitate	U.M.	2000	2001	2002	2003
Agricultura	pers.	38	28	14	5
Industrie	pers.	3658	4986	5389	6615
Construcții	pers.	289	213	193	526
Comerț	pers.	800	1010	788	1305
Transport, poștă, telecomunicații	pers.	698	501	563	552
Act. financiare, bancare, asigurări	pers.	147	146	138	146
Administrație publică	pers.	241	200	200	203
Învățământ	pers.	1013	1050	975	965
Sănătate și asistență socială	pers.	1240	1245	1345	1305

Sănătatea în municipiu

Denumire indicator	2000	2001	2002	2003
Paturi în spital-sector public	1081	1081	960	795
Paturi în creșe-sector public	210	210	70	140
Medici-sector public	115	124	115	107
Medici-sector privat	6	2	-	4
Stomatologi - sector public	7	6	5	15
Stomatologi - sector privat	7	12	9	13
Farmaciști - sector public	5	5	2	3
Farmaciști - sector mixt	3	4	4	-
Farmaciști - sector privat	11	16	12	16
Personal mediu sanitar - sector public	437	437	510	522
Personal sanitar mediu - sector mixt	2	1	1	-

Personal sanitar mediu - sector privat	25	26	21	22
Cabinete medicale - sector privat	6	7	7	2
Cabinete stomatologice - sector privat	6	12	12	13
Laboratoare medicale - sector privat	1	1	-	1
Laboratoare tehnica dentara - sector privat	7	6	6	6

Concluzii

- Tendința constantă din ultimii ani de scădere a populației;
- Tendința generală de îmbătrânire a populației datorată migrației tinerilor spre țările Comunității Europene
- Deficit accentuat de locuri de munca;
- Rata mortalității este mai scăzută decât cea la nivel național dar este încă destul de ridicată în comparație cu cea la nivel european;
- Natalitatea și sporul natural sunt în descreștere.
- Numărul preșcolarilor înscriși în ciclul primar este în descreștere (2239 înscriși în 2000, 2089 în 2001, 1922 în 2002 și doar 1870 în 2003)

I.4.2. Instituții sociale

Municipiul Sighetu Marmației găzduiește mai multe instituții care se ocupă cu, sau și cu probleme sociale ale populației. Acestea sunt următoarele: Primăria prin Biroul Social și Autoritate Tutelară. Centrul de recuperare și reabilitare a persoanelor cu handicap, Centrul maternal, Centrul de Primire în Regim de Urgență, Centrul de zi, Centrul familial, Școala de copii cu deficiente, Centrul de plasament copii școlari, Cantina de Ajutor Social.

Puncte tari	Puncte slabe
Persoanele care conform legii au dreptul la ajutor social, sunt sprijinite material de Primărie	Neajunsuri de ordin infrastructural în sistemul social
	Nevoia dezvoltării resurselor umane pentru a întări capacitatea desfășurării activităților profesionale în aceste instituții

I.4.3. Cultele religioase

Municipiul Sighetu Marmației este dominat din punct de vedere al cultelor religioase de Biserica Ortodoxă. Cu ocazia ultimului recensământ, 28.479 persoane (reprezentând 69,04 % din populația municipiului) au declarat că aparțin acestui cult religios.

În municipiu există enoriași și ai altor biserici și confesiuni cum ar fi: Biserica Romano - Catolică, Biserica Greco - Catolică, Biserica Reformată și confesiuni neo-protestante.

În afara serviciului specific, activitatea bisericilor se desfășoară într-o serie de alte domenii, de la cel educațional până la cel social. Cultele posedă o bază infrastructurală (instituții, clădiri, terenuri) și resurse umane care se pot constitui ca parte integrantă în realizarea strategiei de dezvoltare a comunității.

Concluzii:

Aproape fiecare cetățean se autodeclară ca aparținând uneia dintre cultele religioase. Bazele etice și morale oferite de culte, pot contribui substanțial la fundamentarea unei dezvoltări în viitor.

Puncte tari	Puncte slabe
Viață religioasă vie și diversificată din punct de vedere al numărului cultelor din municipiu	Nivel scăzut al programelor comune, ecumenice în municipiu

I.4.4. Societatea Civilă

Printre schimbările pozitive din ultimii ani, se numără și faptul că a devenit posibilă înființarea organizațiilor non-guvernamentale, care își desfășoare activitatea în diferite domenii socio-culturale. În municipiul Sighetu Marmației activitățile non-guvernamentale sunt la început, evidențiindu-se în acest sens Asociația Microregiunea de Dezvoltare Economică și Socială a Țării Maramureșului, asociație din care fac parte primăriile a 29 de comune, două orașe, municipiul Sighetu Marmației precum și Camera de Comerț și Industrie Maramureș.

I.4.5. Rromii în comunitate

Cu ocazia recensământului din anul 2002, 1,1 % din populația municipiului s-a declarat ca aparținând etniei rromilor. Având în vedere problemele etniei rromilor, ne confruntăm și în municipiul nostru cu diverse situații. Pe de-o parte, ducem încă lipsă de cunoștințe profunde despre viața de zi cu zi și despre valorile socio-culturale ale acestei etnii, pe de altă parte un număr mare de persoane au idei preconcepute de natură să dezavantajeze cunoașterea și respectarea reciprocă. Nu este destul de clar cu ce fel de problemă avem de-a face? Una socială sau una de ordin cultural? O problemă de educație sau una economică? Nici pentru cine constituie o problemă rromii ? (pentru ei înșiși sau pentru societate în general).

Puncte tari	Puncte slabe
Numărul copiilor rromi care frecventează cursurile ciclului primar este ridicat	Carențe în educația școlară și preșcolară a copiilor rromi
	Multe persoane sunt șomere sau beneficiază de ajutorul social

1.5. ÎNVĂȚĂMÂNT, CULTURĂ, AGREMENT

1.5.1. Educație și învățământ

Componența sistemului educațional al municipiului Sighetu Marmației este reprezentată atât la nivelul învățământului pre-universitar cât și la nivel universitar.

Date statistice referitoare la învățământul din municipiul Sighetu Marmației:

Grădinițe: 12 (+grupe de pe lângă școli și liceul Ferdinand)
 Școli generale: 11

Licee: 6

Universități: 2 (Babeș Bolyai și Spiru Haret)

Număr total de preșcolari și elevi: 9777

- preșcolari: 1.251
- ciclul primar: 1.815
- ciclul gimnazial: 2.065
- liceu : 4.646
- Număr total de cadre didactice : 739
- Didactic auxiliar: 73
- Nedidactic: 188
- Număr laboratoare: 31
- Săli de sport: 12
- Sală polivalentă: 1

Din anul 1998 municipiul devine Centru Universitar. Facultatea de Geografie - Turism a Universității Babeș Bolyai din Cluj Napoca și-a deschis porțile pentru studenții sigheteni. Din anul 2002 a început să funcționeze pe raza municipiului și Universitatea Spiru Haret din București.

Dezvoltarea învățământului superior în Sighetu Marmației este un imperativ al dezvoltării municipiului. Numărul absolvenților liceelor care își continua studiile este în continuă creștere, în pofida faptului că pentru o parte însemnată a populației învățământul superior devine din ce în ce mai inaccesibil datorită costurilor. Cum centrele universitare tradiționale se găsesc la mari distanțe, răspunsul nostru la această problemă a fost sprijinirea înființării și dezvoltării de universități în Sighetu Marmației.

Puncte tari	Puncte slabe
Rata crescuta a personalului calificat	Scăderea populației de vârstă școlară
Rata crescută a absolvenților care își continuă studiile	Supraaglomerarea școlilor generale din centrul municipiului
Proporția scăzuta a elevilor care își întrerup studiile	Gradul de uzura al materialului didactic
Posibilitatea continuării studiilor la secțiile unor Universități deschise pe raza municipiului	Posibilități limite de a continua studiile pe plan local
Caracterul de centru educațional al municipiului în zonă	Concordanța insuficientă dintre oferta educațională și cerințe
	Neattractivitatea carierei de cadru didactic din cauza salariilor mici pentru tineri

Concluzii:

Structura sistemului de învățământ se schimbă ca urmare a transformărilor socio-economice, și trebuie să țină pasul cu cerințele actuale. Sistemul de învățământ trebuie să fie factorul primordial de menținere a tineretului în municipiu și făuritorul ridicării calității resurselor umane.

Se impune:

- Creșterea nivelului de educație al tinerilor,
- Dezvoltarea unei structuri modulare în învățământ și proiectare învățământului postliceal, profesional și universitar conform cerințelor pieței educaționale;

- Implementare unor forme de învățământ orientate spre aplicabilitate practică, în detrimentul rămânerii în sfera teoretico-academică;
- Dezvoltarea unor noi forme de învățământ corelate cu scenariile economice de dezvoltare

Evenimente socio-culturale organizate in municipiul Sighetu Marmatiie „Festivalul colindelor și obiceiurilor ucrainene”	Alaiul datinilor și obiceiurilor de iarnă ale ucrainenilor	ianuarie
„Am fost ș-om si”	Grupuri de copii din toată țara, care prin programele prezentate valorifică tradițiile locale în perspectiva transmiterii lor din generație în generație.	aprilie
“Zilele Sighetului”	<ul style="list-style-type: none"> - Cafeneaua oamenilor de afaceri urmata de expozitia agentilor economici din municipiul Sighetu Marmatiei – in colaborare cu Camera de Comert si Industrie Maramures; - Expozitie de pictura - Salonul de iarna al artistilor profesionisti si amatori; - Diferite spectacole; 	septembrie
“Festivalul național de poezie”	Toamna la începutul lunii octombrie în fiecare an la Sighetul Marmăției se organizează de către Casa de cultură municipală și Uniunea scriitorilor din România „Festivalul național de poezie” care aduce aici scriitori de mare valoare, premiază debutanți și publică mai multe volume.	octombrie
Festivalul național al datinilor de iarna “Marmatiia 2004”	Ziua I-a – Caracter religios - Sesiune de referate; - Crăciun in Maramureș; - Concerte de colinde in bisericile din Maramureș; - Concertul Caselor de Rugăciuni ale cultelor. Ziua a II-a - Sesiune de referate si comunicai științifice pe teme de datini si obiceiuri religioase - Expoziții tematice si de arta populara. Ziua a III-a - Alaiul datinilor de iarna - Participa formații din Maramureș si alte județe ale tarii; - Invitați din străinătate; - Transmisiune directa la radio; - Sala studio – spectacolul de gala.	decembrie

II. OBIECTIVE

OBIECTIVE GENERALE

Obiectivele principale ale dezvoltării municipiului Sighetu Marmației sunt următoarele:

- dezvoltarea infrastructurii de baza și asigurarea accesului neîngrădit al populației și consumatorilor industriali la aceasta infrastructura (apă, canalizare, electricitate, căi de transport);
- accesul la locuința;
- protecția mediului;
- reducerea sărăciei;
- regenerare urbana (regenerarea capitalului natural și antropic).

Având în vedere ca o așezare urbana nu este un sistem închis, iar realizarea celor 5 obiective generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și regenerare urbana, politicile, planificarea strategică urbana, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- Dezvoltare durabilă, astfel încât pe termen lung să se producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și operatorii economici;
- Întărirea capacității instituționale: prin management eficient, definirea și restructurarea serviciilor publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltării durabile, precum și cu doleanțele și cerințele comunității;
- Utilizarea mecanismelor de piață pentru a atinge ținta durabilității, respectiv emiterea de reglementări pentru eco-taxă, și funcționarea utilităților publice în sistem de piață, evaluarea investițiilor după criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la întocmirea bugetului local;
- Fixarea regulilor de utilizare rațională a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spațială;
- Identificarea nevoilor comunității locale și a priorităților acestora; corespondența între lansarea unui program sau proiect și nevoile comunității;
- Evaluarea nevoilor comunităților sărace și a capacității municipalității de a asigura accesul acestora la locuință, locuri de muncă și serviciile publice de bază;
- Protecția mediului;
- Realizarea de programe și proiecte în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea de programe și proiecte de către sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investiții, dacă există oportunitatea de a obține profituri viitoare;
- Asigurarea publicării informațiilor cu impact în investiții (informații topografice, informații statistice privind economia locală și regională, regulamentul de urbanism general și planurile de urbanism zonal);

OBIECTIVE SPECIFICE

II.1. RESURSE NATURALE

II.1.1. Mediu natural

Obiective:

- Stabilirea unor zone protejate pe dealul Solovan și de-a lungul râurilor Iza și Tisa pentru conservarea zonelor umede a pădurilor și a peisajului antropic (fânețe, pășuni, livezi bătrâne) în scopul conservării biodiversității și pentru creșterea potențialului turistic.
- Utilizarea zonei dealul Solovan, Grădina Morii și a Lacului Teplița în vederea recreerii cetățenilor și amenajarea conform standardelor europene, inclusiv cu amenajări ecoturistice (și de educație ecologică);
- Contribuția la desemnarea siturilor Natura 2000 (care compun Rețeaua Ecologică Europeană) pe baza Directivei Habitare și a Directivei Păsări a Uniunii Europene (data limită 1 ianuarie 2007) și ulterior conservarea cât mai eficientă a acestor valori;

II.2. MEDIU CONSTRUIT

II.2.1. Infrastructura

Obiective:

- Delimitarea intravilanului municipiului și extinderea acestuia, prin includerea zonelor în care există construcții atât de locuințe cât și industriale (zona Serelor, str. Zimbrului, str. Tractorului, Dobăieș - Lazul Șesului);
- Împărțirea teritoriului municipiului în zone funcționale și organizarea relațiilor acestuia, în funcție de folosința principală și de natura activităților dominante. În acest sens se vor stabili micro-zonile industriale, în afara celor existente, în zona străzii Dobăieș, str. Făget (fost poligon auto), str. Gării .
- Realizarea unui drum de ocol (intre str. Avram Iancu și str. Tepliței) în vederea separării funcționale a categoriilor de trafic;
- Înființarea distribuției de gaze în municipiul Sighetu Marmăției - Investiția va fi realizată de societatea concesionară, firma Berg Sistem Gaz din Călărași;
- Sporirea capacității de circulație prin modernizarea de străzi, montare de borduri, executarea de terasamente, realizarea unui sistem rutier asfaltat (modernizarea următoarelor străzi: Arieșului, Bâlc Vodă, Câmpu Negru, Dobrogeanu Gherea, Căprioarei, Cloșca, Crișan, Dobăieș, Gh. Bilașcu, Gh. Barițiu, Horia, Locu Târgului, Mărășești, Mociulski, S. Bărnuțiu, Ștefan cel Mare, Tisei, Titu Maiorescu, Tompa, Vasile Ilea);
- Îmbunătățirea condițiilor de trafic prin mărirea capacității de circulație în intersecții, semaforizări (semaforizarea intersecției Bogdan Vodă - Unirii - Piața 1 Decembrie 1918)
- Modernizări trotuare în toată zona centrală a orașului și simultan, pe străzile ce se modernizează;
- Realizarea iluminatului public în cartierele municipiului;
- Reabilitarea rețelei de iluminat public .
- Extinderea, re tehnologizarea Stației de Epurare;

II.2.2. Construcții terenuri

Obiective:

- Finalizarea următoarelor blocuri de locuit:
 - blocul B 2-3/36 apartamente din Piața 1 Dec. 1918 - construit prin ANL, apartamente destinate închirierii pentru tineri;
 - blocul B4/40 apartamente - Piața 1 Dec. 1918, construit prin ANL, apartamente destinate închirierii pentru tineri;
 - blocul 2 din cart. Cuza Vodă - îmbunătățirea confortului locuințelor din acest bloc existent - în categoria locuințelor sociale;
 - blocul 3 din cart. Alexandru Ivasiuc - modernizarea și recompartimentarea blocului de locuințe existent - în categoria de locuințe sociale;
 - blocul 34 din cartierul Unirii - modernizarea și recompartimentarea blocului de locuințe existent - în categoria de locuințe sociale;
- Extinderea zonelor de locuit se va face pe baza unor P.U.D.- uri, iar zonele de producție și depozitare, vor fi delimitate în mod clar de zonele de locuințe.
- Executarea măsurărilor cadastrale pe întreg teritoriu administrativ al municipiului. Această lucrare va evidenția formele de proprietate existente, categoria de folosință a terenurilor și va face posibilă întocmirea unei baze de date informatizate, în vederea stabilirii impozitelor și taxelor aferente terenurilor și clădirilor.
- Elaborarea unui studiu prin care să se execute cartarea imobilelor existente în centrul vechi și străzile adiacente și stabilirea unor priorități de lucrări pentru conservarea imobilelor declarate monumente de arhitectură (echiparea cu utilități tehnico-edilitare, lucrări de consolidare);
- Pentru prevenirea unor situații ce decurg din calamitățile naturale (inundații, alunecări de teren) se impune stabilirea unor zone de risc, cu interdicția de construire (Valea Cufundoasă, Câmpul Negru, Dealul Cetății, Valea Mare).
- Pentru continuarea construcțiilor de blocuri pentru tineri prin ANL, se impune scoaterea din circuitul agricol a terenului din zona străzii Nicolae Bălcescu, loc pe care urmează a se înființa un cartier de locuințe;
- Elaborarea unui nou PUZ pentru zona centrului civic, prin care să se stabilească care vor fi obiectivele ce urmează a se construi (galerie comercială cu birouri la etaj, spații comerciale și de alimentație publică, parcare etajată, amenajare spații verzi pentru recreere);
- Achiziționarea de imobile pentru rezolvarea unor probleme sociale;
- Realizarea de parteneriate de promovare a investiției în construcții de locuințe;
- Stabilirea zonelor de protecție pentru monumentele și ansamblurile de arhitectură;
- Reparații și remedieri ale fațadelor și învelitorilor imobilelor care sunt administrate de către Serviciul Locativ.

II.2.3. Zone verzi

Obiective:

- Amenajarea dealului Solovan ca și pădure-parc și zonă de belvedere;
- Amenajarea parcului Grădina Morii;
- Organizarea spațiilor verzi plantate în noile ansambluri de locuit.

II.2.4. Salubritate

Obiective:

- Înființarea „Depozitului Zonal Ecologic pentru gestionarea integrată a deșeurilor”;
- Introducerea colectării selective a deșeurilor menajere și asigurarea refolosirii acestora;
- Eliminarea depozitelor ilegale de deșeuri în albiile sau pe malul cursurilor de apă de pe teritoriul municipiului;
- Curățirea albiilor cursurilor de apă de deșeuri solide.
- Refolosirea rumegușului sub formă de combustibil;

II.2.5. Factori de mediu

II.2.5.1. Apa

Obiective:

- Reabilitarea rețelei de apă potabilă (proiectul „Mara”, program de finanțare „Samtid”, valoare: aproximativ 3,1 milioane Euro);
- Reabilitarea canalizării și extinderea acesteia; extinderea rețelei de canalizare pe străzile Dobăieș, Tractorului și Gh. Barițiu;
- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă în zona Făget 1, Făget 2 și Lazu Baciului ;
- Realizarea lucrărilor de reabilitare a digurilor de pe malurile râurilor Iza și Tisa;
- Asigurarea necesarului și a calității apei potabile pentru populație - soluții privind exploatarea surselor alternative pentru suplimentarea cantității de apă potabilă - varianta Alimentare cu apă Runc;
- Identificarea și eliminarea deversărilor de apă uzată menajeră, fără epurare în cursurile de apă sau în stratul de apă freatică;
- Realizarea „Bilanțului de Mediu” și al „Programului de Conformare” rezultat.

II.2.5.2 Aerul

Obiective:

- Îmbunătățirea rețelei și a sistemului de circulație rutieră în scopul reducerii aportului traficului rutier la poluarea aerului;
- Realizarea unui studiu privind posibilitatea înființării unor fâșii verzi de-a lungul principalelor căi rutiere pentru protecția populației, împotriva factorilor poluanți atmosferici, rezultați ca urmare a circulației rutiere;
- Eliminarea traficului rutier greu din municipiul Sighetu Marmăției, prin realizarea unor artere de circulație care ocolesc orașul;
- Îmbunătățirea calității drumurilor pe întreg teritoriul municipiului pentru a reduce poluarea aerului cu pulberi.

II.2.5.3. Zgomotul

Obiective:

- Reducerea aportului circulației rutiere la poluarea fonică a municipiului prin optimizarea circulației;
- Reducerea nivelului de zgomot în zonele industriale, prin îmbunătățirea adusă proceselor tehnologice.

II.3. RESURSELE ECONOMICE

În domeniul economic, sunt realizabile următoarele 3 obiective majore la nivelul municipiului Sighetu Marmației:

- a.) Formarea unui ambient atractiv pentru investitori prin îmbunătățirea condițiilor generale de desfășurare a activităților economice, servicii financiare și de susținere a afacerilor, facilități fiscale, infrastructură fizică și resurse umane;
- b.) Încurajarea activităților de inovare tehnică și tehnologică și a transferului tehnologic către IMM-uri, în corelare cu cerințele actuale ale protecției mediului;
- c.) Consolidarea, dezvoltarea și modernizarea ofertei specifice de produse turistice în conformitate cu potențialul resurselor și oportunităților de care dispune municipiul.

II.3.1. Situația economică

Obiective:

- Înființarea unui parc industrial și tehnologic în vederea creșterii atractivității orașului în rândul investitorilor, pe terenul denumit „La Fucs” (aproximativ 10 ha);
- Creșterea calității managementului prin organizarea de cursuri specializate;
- Simplificarea procedurii de eliberare a noilor autorizații de funcționare prin reducerea numărului de acte necesare eliberării acestora;
- Dezvoltarea echilibrată a rețelei de distribuție a produselor și serviciilor de piață, cu respectarea principiilor liberei concurențe, protecției vieții, sănătății și a mediului;
- Promovarea turismului, îmbunătățirea calității serviciilor oferite vizitatorilor;
- Serviciile de piață către populație vor putea fi desfășurate numai de personal calificat în domeniul respectiv;
- Intensificarea activității de control în unitățile comerciale din sectorul alimentar și alimentație publică și urmărirea în mod deosebit a condițiilor în care se transportă, depozitează, expun și comercializează produsele alimentare;
- Modernizarea infrastructurii rutiere.

II.3.2. Agricultură și silvicultură

Obiective:

- Valorificarea mai eficientă a suprafețelor agricole prin însămânțarea a unei suprafețe de 100 ha pășune în trupul Țiganu;
- Dezvoltarea horticulurii și a pepinierelor pomicele prin informarea și încurajarea producătorilor agricoli de a accesa finanțări în cadrul Programului Sapard;
- Dezvoltarea unor servicii legate de rural și agricultură (cercetări agricole, instruire în domeniul agriculturii, comerț și logistică);
- Dezvoltarea relațiilor oraș - mediu rural; dezvoltarea prelucrării produselor agricole și diversificarea produselor din lapte;

- Dezvoltarea de IMM-uri în industria prelucrătoare a cărnii, a lânii și a pielăriei;
- Realizarea centrelor de colectare și a unităților de prelucrare pentru fructe de pădure, respectiv pentru prelucrarea ciupercilor;

II.4 RESURSE SOCIO-UMANE

II.4.1. Demografie și sănătate publică

Obiective:

- Menținerea numărului de locuitori;
- Creșterea natalității;
- Creșterea speranței de viață;
- Ameliorarea, îmbunătățirea calității vieții;
- Crearea unor noi locuri de muncă;
- Reducerea riscului de îmbolnăvire;
- Îmbunătățirea dotării spitalelor;
- Înființarea unor noi secții în cadrul spitalelor;
- Realizarea de programe de educație pentru sănătate;
- Acces echitabil la serviciile de sănătate;

II.4.2. Instituții sociale

Obiective:

- Înființarea Unității Medico-sociale în clădirea vechii ginecologii din incinta Spitalului Municipal (fonduri de la Guvernul României și de la bugetul local);
- Ajutorul acordat persoanelor și familiilor care nu își pot asigura singure cele necesare unui trai decent, trebuie să se bazeze pe un sistem bine stabilit și profesional. Pe de altă parte, la fel de important este și faptul că, fiecărui cetățean al municipiului trebuie să i se ofere posibilitatea să desfășoare o activitate utilă, ținând cont de posibilitățile sale fizice și intelectuale;
- Soluționarea problemei copiilor instituționalizați, prin crearea unor posibilități de cazare a copiilor abandonați la familii substitutive sau în rețeaua de asistenți maternali. Pe termen lung, trebuie să atingem obiectivul major al reducerii numărului de copii instituționalizați din Sighetu Marmației. Acest proces se poate realiza numai dacă în conștiința cetățenilor urbei, viața unui om, și în special a unui copil, va figura ca o valoare supremă care trebuie protejată.

II.4.3. Culte

Obiective:

- Consolidarea continua a unui anturaj religios tolerant, astfel încât să se ajungă la un climat propriu al unei societăți libere de prejudecăți și de aversiune religioasă;
- Trebuie dezvoltată și întărită relația de parteneriat dintre biserici, prin programe religioase și caritabile comune;
- Un alt obiectiv important are la bază necesitatea amenajării cimitirelor de pe raza municipiului.

II.4.4. Societate civilă

Obiective:

- Cele mai multe programe sociale care trebuie să fie derulate în vederea ajutării cetățenilor municipiului se pot dezvolta la un nivel profesional ridicat doar dacă programul respectiv este conceput și derulat în colaborare cu societatea civilă din localitate. Asociațiile și fundațiile active dispun de o largă bază de date privind domeniile de activitate și totodată au și personalul de specialitate, care, de cele mai multe ori dă dovadă de competență și profesionalism;
- Administrația din municipiu și instituțiile statului cu sediul în Sighetu Marmației își pot aduce aportul la dezvoltarea calitativă și cantitativă a programelor derulate de organizațiile neguvernamentale din oraș și pot ajuta la recunoașterea acestor organizații de către cetățenii urbei;
- Este nevoie de realizarea unui parteneriat între administrația locală, societățile economice, societatea civilă și cetățeni, în vederea fondării unei baze de dezvoltare bazată pe asentimentul larg al comunității.

II.4.5. Rromii în comunitate

Obiective:

- Pe termen scurt trebuie să ajungem la un nivel mult mai ridicat în ceea ce privește numărul copiilor rromi care frecventează instituțiile de învățământ preșcolar și școlar;
- Pe termen mediu trebuie asigurată participarea tuturor copiilor rromi la educație, fie ea în școlile deja existente în municipiu, sau în unități specializate, având în vedere faptul că mulți copii rromi ajung la vârsta de 10-12 ani fără să fi frecventat școli sau grădinițe;
- Obiectivul pe termen lung îl constituie participarea copiilor rromi la educație la vârsta prescrisă de lege și fără discriminări.

II.4.6. Siguranța publică

Obiective:

- Creșterea siguranței publice și consolidarea păcii sociale. Un climat solid de pace socială în comunitate înseamnă o creștere semnificativă a calității vieții locuitorilor, fiind totodată un aspect care atrage turiștii și investitorii străini, potențialii parteneri în viața socio-economică și cultural-sportivă a municipiului. La baza dezvoltării acestui obiectiv stă dezvoltarea economică, respectarea legalității și existența unui climat de solidaritate civică.

II.5. ÎNVĂȚĂMÂNT, CULTURĂ ȘI AGREMENT

II.5.1. Educație și învățământ

Obiective:

- Lucrări de investiții, întreținere și reparații la școlile și liceele din municipiu:
 - Școala cu 16 săli de clasă - terminarea lucrărilor de construcții începute în anul 1996 și abandonate în 1998
 - Alte lucrări de reabilitare a instalațiilor de încălzire în instituțiile de învățământ;
 - Consolidări, reparații capitale și alte reparații la imobilele unde își desfășoară activitatea instituții de învățământ (școala nr. 8, școala nr. 2, liceul Dragoș Vodă din fonduri BERD și surse bugetare locale);
- Alinierea, în următorul deceniu, a municipiului Sighetu Marmației la curențele și standardele europene privind raportul participanților la învățământul superior, respective 40-50 % dintre absolvenți să-și continue studiile după bacalaureat;
- Dezvoltarea unui sistem de învățământ modular, flexibil și cu posibilități individuale de combinare, capabil să absoarbă și să satisfacă exigențele, cerințele educaționale ale diverselor categorii sociale;
- Realizarea unui centru municipal pentru:
 - Monitorizarea pe plan local a activității actorilor locali pe piața învățământului;
 - Monitorizarea evoluției carierei absolvenților de licee și urmărirea permanentă a cerințelor.
- Realizarea unui parteneriat între instituțiile formatoare, prestatoare de instruire, mediul economic, reprezentanții societății civile și administrația publică locală, pentru elaborarea unei strategii de dezvoltare a municipiului prin dezvoltarea substanțială a învățământului;
- Identificarea de surse pentru susținerea dezvoltării învățământului superior prin investiții și facilități.

II.5.2. Cultura și arta

Obiective:

- Valorificarea colecției de artă plastică reprezentativă regiunii, maeștri ai artei plastice și meșteri artizani. Prelucrarea, catalogarea, prezentarea;
- Muzeul etnografic în aer liber - un muzeu viu, putere atractivă în turismul cultural și pentru localnici: programe interactive, programe culturale, exploatarea spațiului în aer liber pentru diferite activități (de ex: cele legate de păstrarea tradițiilor populare);
- Crearea unor noi spații pentru activități culturale vor atrage după sine și diversificarea programelor culturale.
-

II.5.3. Sport și agrement

Obiective:

- Construirea de piste pentru cicliști;
- Amenajarea zonei de agrement Lacul Teplița (posibilități: plimbare cu barca, înot, pescuit).
- Construirea uni bazin acoperit de înot;

OBIECTIVE SPECIFICE ȘI PROIECTE IDENTIFICATE

Nr. crt.	OBIECTIVE SPECIFICE	FINANȚARE	TITLUL PROIECTULUI	VALOARE	PERIOADA
INVESTIȚII + DOMENIUL PUBLIC					
1	Reabilitarea rețelei de apă potabilă	Programul „SAMTID”	„Mara”	3,1 mil. €	2006-2008
2	Înființarea distribuției de gaze	Berg Sistem Gaz	Realizarea rețelei de distribuție gaz metan	3,1 mil. €	2006-2008
3	Sporirea capacității de circulație prin modernizări de străzi	Buget Local	Arieșului, Bâlc Vodă, Câmpu Negru, Dobrogeanu Gherea, Căprioarei, Cloșca, Crișan, Dobăieș, Gh. Bilașcu, Gh. Barițiu, Horia, Locu Târgului, Mărășești, Mociulski, S. Bărnuțiu, Ștefan cel mare, Tisei, Titu Maiorescu, Tompa, Vasile Ilea;	45 mld. lei	2005-2007
4	Reabilitarea și extinderea iluminatului public în municipiul	<ul style="list-style-type: none"> • BL, surse atrase • credite atrase 	<ul style="list-style-type: none"> • Iluminat public în cartiere • Reabilitarea rețelei de iluminat public 	<ul style="list-style-type: none"> • 10 mld. lei • 28 mld. lei 	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 • 2007
5	Extinderea alimentării cu apă	BL, surse atrase	Făget 1, Făget 2 și Lazu Baciului	8 mld. lei	2007
6	Extinderea rețelelor de apă și canalizare	BL, surse atrase	Dobăieș, Tractorului, Gh. Barițiu	40 mld. lei	2010
7	Realizare bilanț de mediu	program de finanțare nerambursabil	Întocmirea bilanțului de mediu și a Programului de conformare rezultat	--	2010
8	Modernizarea rețelelor termice și a celor de apă caldă menajeră	Buget Local	Înlocuirea rețelei de termoficare din cartierul Unirii și Bogdan Vodă	5 mld. lei	2006
9	Modernizări ale trotuarelor	Buget Local	Pavelarea trotuarelor din centrul municipiului și simultan pe străzile ce urmează a se moderniza	3 mld. lei	2006
10	Finalizarea blocurilor de locuit	<ul style="list-style-type: none"> • Buget Local • Surse atrase 	<ul style="list-style-type: none"> - Bl. B 2-3 din P-ța 1 Dec. 1918; - Bl. B4, P-ța 1 Dec. 1918; - Bl. 2, cart. Cuza Vodă; - Bl. 3, cart. Al. Ivasiuc; - Bl. 34, cart. Unirii. 		2005-2010
11	Îmbunătățirea condițiilor de trafic prin mărirea capacității de circulație în intersecții, semaforizări	Buget Local	Semaforizarea intersecției Bogdan Vodă - Unirii - Piața 1 Decembrie 1918		2007
12	Înființare Unitate Medico-socială	<ul style="list-style-type: none"> • Fondul Național de Solidaritate; • Bugetul Local 	Înființarea unei unități medico-sociale în incinta Spitalului Municipal	4,58 mld. lei	2005

13	Lucrări de investiții, întreținere și reparații la școlile și liceele din municipiu	<ul style="list-style-type: none"> • BERD; • Buget Local. 	<ul style="list-style-type: none"> - Școala cu 16 săli de clasă - terminarea lucrărilor de construcții începute în anul 1996 și abandonate în 1998 - Alte lucrări de reabilitare a instalațiilor de încălzire în instituțiile de învățământ; - Consolidări, reparații capitale și alte reparații la imobilele unde își desfășoară activitatea instituții de învățământ (școala nr. 8, școala nr. 2, liceul Dragoș Vodă . 		2005-2006
14	Finalizarea blocurilor de locuit	<ul style="list-style-type: none"> • Surse Atrase • Buget Local 	<ul style="list-style-type: none"> • blocul B 2-3/36 apartamente din Piața 1 Dec. 1918 - construit prin ANL, apartamente destinate închirierii pentru tineri; • blocul B4/40 apartamente - Piața 1 Dec. 1918, construit prin ANL, apartamente destinate închirierii pentru tineri; • blocul 2 din cart. Cuza Vodă - îmbunătățirea confortului locuințelor din acest bloc existent - în categoria locuințelor sociale; • blocul 3 din cart. Alexandru Ivasiuc - modernizarea și reconfigurarea blocului de locuințe existent - în categoria de locuințe sociale; • blocul 34 din cartierul Unirii - modernizarea și reconfigurarea blocului de locuințe existent - în categoria de locuințe sociale; • lucrări tehnico-edilitare și sistematizarea verticală la toate blocurile construite. 		2005-2010
15	Extinderea și re tehnologizarea stației de epurare	<ul style="list-style-type: none"> • Finanțări nerambursabile • Buget Local • Guvernul României 	Extinderea și re tehnologizarea stației de epurare	3,875 mil. €	2007-2010
16	Realizarea drum de ocol	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri Structurale • Guvernul României 	Avram Iancu - Tepluței - Podul Ronișorii	5 mil. €	2008-2012
17	Înființarea Depozitului Zonal Ecologic	<ul style="list-style-type: none"> • Finanțări nerambursabile • Buget Local • Guvernul României 	Înființarea Depozitului Zonal Ecologic pentru gestionarea integrată a deșeurilor	1,5 mil. €	2006-2010
ADMINISTRAȚIA PIEȚELOR					
18	Strămutarea târgului de animale	Surse atrase	Strămutarea târgului de animale în afara zonei dens construite a orașului (Cornu Dealului).	17 mld. lei	2007
19	Asfaltare alei în piețe	Buget Local	Asfaltarea aleilor din piața Bazar și Piața Agroalimentară din Unirii	800 mil. lei	2005
20	Rezolvarea problemei iluminatului în piețe	Buget Local	Racordul electric și iluminatul electric pe timp de noapte la Piața Bazar și Agroalimentară Unirii	300 mil. lei	2005
21	Concesionarea Pieței Centrale Agroalimentare	Concesionar			
URBANISM					
22	Finalizarea Planului Urbanistic General	Buget Local	Elaborarea Planului Urbanistic General	400 milioane lei	2006

23	Delimitarea intravilanului municipiului prin extinderea acestuia	Buget Local	Includerea în intravilan a zonelor în care există construcții de locuințe sau industriale (zona Serelor, str. Zimbrului, str. Tractorului, Dobăieș - Lazul Șesului)		2006
24	Scoaterea din circuitul agricol a unor terenuri		Pentru continuarea construcțiilor de blocuri pentru tineri prin ANL, se impune scoaterea din circuitul agricol a terenului din zona străzii Nicolae Bălcescu, loc pe care urmează a se înființa un cartier de locuințe;		
BIROUL AGRICOL					
25	Evaluarea suprafețelor agricole		Folosirea mai eficientă a suprafețelor agricole		2005-2006
SPAȚIU LOCATIV					
26	Definitivarea situației proprietății clădirilor din Sighetu Marmației	• BL; • finanțare nerambursabilă	Reabilitarea clădirilor proprietate a Consiliului Local și pregătirea lor pentru introducerea în circuitul turistic, cultural și de afaceri	0,5 mil. €	2006-2010
27	Reparații și remedieri ale fațadelor și învelitorilor imobilelor		Reabilitarea clădirilor administrate de Serviciul Spațiu Locativ	5,27 mld. lei	2005
COMERCIAL					
28	Intensificarea activității de control		Creșterea numărului de controale în unitățile alimentare și alimentație publică		2005
29	Promovarea de parteneriate		Parteneriate cu agenți economici, sindicate, ONG-uri		2005
STRATEGII DE DEZVOLTARE					
30	Creșterea atractivității turistice în municipiul Sighetu Marmației		Elaborarea unei strategii pentru creșterea aportului turismului în economia municipiului		2006
31	Monitorizarea agenților economici din municipiul Sighetu Marmației		Întocmirea bază de date cu spațiile excedentare ale agenților economici în vederea închirierii sau vânzării lor		2005
32	Creșterea transparenței în relația administrației publice cu cetățenii		Înființarea unui „Centru de informare a cetățenilor”		2006-2007
33	Măsuri de întărirea capacității instituționale a primăriei		Implementarea sistemului de management al calității - ISO 9001		2007
34	Întărirea climatului de afaceri		Înființarea unui incubator de afaceri		2006-2007